

HRONOLOGIJA

HRONOLOGIJA DOGAĐAJA: 27. oktobar 2009. – 22. decembar 2009.

27. oktobar

BEOGRAD - Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti Rodoljub Šabić razgovarao je sa šeficom Službe sudskih veća Haškog tribunala Katrin Marši-Uel o mogućnosti uspostavljanja informativnih centara tog suda na celom području bivše SFRJ. Šabić je u pisanoj izjavi posle sastanka naveo da dokumentacija MKTJ, sa stanovišta ostvarivanja slobode pristupa informacijama, ima izuzetan značaj i neophodno je očuvati je i zaštititi, ali i adekvatno je koristiti.

28. oktobar

HAG - Tužilaštvo u Hagu je zatražilo delimično ponavljanje suđenja Ramušu Haradinaju, tvrdeći da nije bio pravičan prvostepeni proces, posle kojeg je on oslobođen. Haško tužilaštvo se žalilo i na deo presude kojom je drugooptuženi Baljaj oslobođen odgovornosti za smrt majke i dve kćerke iz jednog sela u okolini Dečana u proleće 1998. godine. Za odlučivanje o žalbi Tužilaštva pred apelacionim većem Tribunala ne postoji rok.

HAG - Sudija Patrik Robinson sa Jamajke ponovo je izabran za predsednika MKTJ u sledeće dve godine.

29. oktobar

SARAJEVO - Bivši pripadnik Mrkonjičke brigade VRS Zoran Marić osuđen je na 15 godina zatvora zbog ratnih zločina nad muslimanskim civilima u opštini Jajce septembra 1992. godine. Za zločin u Tisovcu su pred Državnim sudom BiH do sada osuđeni Mirko (Mile) Pekez na 29 godina zatvora, Mirko (Špire) Pekez na 14 i Milorad Savić na 21 godinu zatvora.

SARAJEVO - Trojica bivših srpskih policajaca iz BiH uhapšeni su zbog sumnje da su učestvovali u sprovođenju genocida u Srebrenici.

30. oktobar

SARAJEVO - Bivši komandant jedinice "Predini vukovi" VRS Predrag Kujundžić, osuđen je u Sarajevu na 22 godine zatvora zbog ratnih zločina u Doboju jer je izvršio, podsticao i nije sprečio seksualno ropstvo, silovanja, progona i druga nečovečna dela.

4. novembar

BEOGRAD - Predsednik Srbije Boris Tadić izjavio je da je hapšenje haškog begunca Ratka Mladića „velika obaveza za srpsku državu i njenu demokratiju“ i da će, nezavisno od zahteva EU i Haškog tribunala, Beograd svakako uhapsiti Mladića jer je „optužen za ratne zločine i prema domaćim zakonima“.

SARAJEVO - Uhapšen bivši zamenik komandanta specijalnog odreda Armije BiH "Zulfikar" Nihad Bojadžić zbog sumnje da je tokom rata u BiH počinio ratne zločine protiv hrvatskog civilnog stanovništva i ratnih zatvorenika, odnosno zbog ubistva više od 20 ljudi u Trusini, u opštini Konjic, tokom 1993. godine. Na zahtev Tužilaštva BiH, 16. septembra 2009. uhapšena su četvorica bivših pripadnika specijalnog odreda "Zulfikar" i brigade "Neretvica" koji su, takođe, osumnjičeni da su počinili ratne zločine u Trusini.

5. novembar

KOSOVSKA MITROVICA - Okružni sud u Prizrenu oslobodio je bivšeg predsednika Skupštine opštine Orahovac Anđelka Kolašinca optužbe da je počinio ratni zločin. Kolašinac je pritvoren 20. avgusta 1999. godine, 2003. godine proglašen je krivim za ratni zločin i osuđen na osam godina zatvora.

SARAJEVO - Žalbeno veće Suda BiH odbacilo je žalbu Hrvatske na odluku prvostepenog veća tog suda kojom je odbijen zahtev za izručenje Branimira Glavaša, osuđenog na 10 godina zatvora zbog ratnih zločina počinjenih nad Srbima u Osijeku.

6. novembar

BEOGRAD - Tužilaštvo za ratne zločine Srbije podnelo je istražnom sudiji Veća za ratne zločine Okružnog suda u Beogradu zahtev za sprovođenje istrage protiv šest osoba, osumnjičenih da su u selima Skočić, Malešić, Petkovci i Drinjača, u opštini Zvornik, 1992. godine počinili ratni zločin protiv civila. Oni se terete da su 11. jula 1992. ubili najmanje 23 civila romske nacionalnosti.

12. novembar

SIDNEJ - Australijska vlada odobrila ekstradiciju Čarlsa Zentajia optuženog u Mađarskoj da je tokom Drugog svetskog rata bio jedan od trojice ljudi koji su mučili i ubili mladog Jevrejina u Budimpešti zato što nije hteo da nosi žutu zvezdu.

HAG - Haški tribunal pravnosnažno osudio penzionisanog generala VRS Dragomira Miloševića na 29 godina zatvora zbog zločina nad civilima u Sarajevu 1994-95. godine. Apelaciono veće Tribunala delimično je usvojilo žalbu odbrane i generalu Miloševiću smanjilo prvostepenu kaznu od 33 godine zatvora, izrečenu decembra 2007. godine.

14. novembar

BEOGRAD - Ministar spoljnih poslova Holandije Maksim Ferhagen izjavio je da „holandska vlada sa zadovoljstvom primećuje da je srpska vlada učinila značajne napore u poslednjoj godini na putu evropskih integracija“.

16. novembar

ZAGREB – Županijsko tužilaštvo u Zagrebu podnelo je žalbu Vrhovnom sudu na presudu Branimiru Glavašu i još petoro osuđenih za ratne zločine u Osijeku 1991. godine, tražeći duže zatvorske kazne u slučajevima „Selotejp“ i „Garaža“. Glavaš je u maju 2009, po komandnoj odgovornosti, osuđen na deset godina zatvora.

19. novembar

DUIZBURG - Tužilaštvo u Nemačkoj podiglo je optužnicu protiv bivšeg podoficira SS jedinica Adolfa Stormsa (90), zbog osnovane sumnje da je učestvovao u ubistvu najmanje 58 mađarskih Jevreja u austrijskom selu Dojč Šicen.

20. novembar

BEOGRAD - Povodom godišnjice osnivanja „Specijalnog suda“ saopšteno da je od 2003. taj sud izrekao kazne u visini od ukupno 2.499 godina zatvora, a okončan je i jedan od najvećih sudskih postupaka u istoriji Srbije, za ubistvo premijera Zorana Đinđića.

23. novembar

BEOGRAD - Izvestilac Evropskog parlamenta za Srbiju Jelko Kacin izjavio je da Srbija mora da otkrije istinu u vezi sa ubijenim i sa grobnicama nastalim nakon Drugog svetskog rata i da će jedino tako nove generacije biti oslobođene balasta tog vremena.

BEOGRAD - Veće za ratne zločine Vrhovnog suda Srbije potvrdilo je presudu Okružnog suda u Beogradu kojom je Aleksandar Medić proglašen krivim zbog pomaganja u izvršenju krivičnog dela ratni zločin protiv civilnog stanovništva i osuđen na pet godina zatvora.

24. novembar

BEOGRAD - Milorad Ulemek i Zvezdan Jovanović pravnosnažno su osuđeni na po 40 godina zatvora zbog ubistva premijera Srbije Zorana Đinđića, pošto je Vrhovni sud odbio žalbe njihove odbrane. Ova presuda je konačna i na nju nema prava žalbe.

HAG, KIGALI - Glavni tužilac Međunarodnog krivičnog suda argentinski pravnik Luis Moreno Okampo podigao je optužnicu protiv Žermaina Katange (31) i Matijea Nguđola Čuija (39) zbog naloga za istrebljenje sela Borogo na putu za strateški grad Bunija u dijamantima bogatoj provinciji Ituri na severoistoku DR Konga. Obojica su pripadnici Pokreta za revolucionarno oslobođenje Ruande plemena Hutu. U napadu koji su 2003. godine predvodili Katanga i Čiju u Borogou je – prema navodima optužnice – silovano, zapaljeno i preklano preko 200 muškaraca, žena i dece.

26. novembar

STRAZBUR - Evropski parlament usvojio rezoluciju o strategiji proširenja EU, u kojoj je pozvao Savet EU da donese odluku, bez daljeg odlaganja, o primeni Prelaznog sporazuma sa Srbijom. Evropski parlament je pozdravio evropsku orijentisanost Srbije iskazanu kroz jednostranu primenu Prelaznog sporazuma, napredak u saradnji s Haškim tribunalom, potpisivanje sporazuma s Euleksom. S druge strane, EP je kritikovao Srbiju zbog poziva kosovskim Srbima da bojkotuju lokalne izbore, održane 15. novembra, i zatražio od Beograda da ima „konstruktivan pristup prema Kosovu“.

30. novembar

MINHEN - Pred Zemaljskim sudom u Minhenu počelo suđenje Ivanu Džonu Demjanjuku (89), kog je Državno tužilaštvo optužilo za ubistvo 27.000 Jevreja u Drugom svetskom ratu, u koncentracionom logoru Treblinka-Sobibor. Demjanjuk je iz SAD izručen Nemačkoj, a u Izraelu je još 1988. izveden pred

sud, u procesu koji je trajao 17 meseci. Petoro bivših logoraša iz Treblinke je u optuženom prepoznalo čuvara kojeg su zvali Ivan Grozni. Zbog toga što Demjanjukov identitet nije mogao da bude nedvosmisleno utvrđen, izraelski Vrhovni sud mu je posle duge revizije 1993. ukinuo izrečenu smrtnu presudu.

7. decembar

BEOGRAD - Veće za ratne zločine Okružnog suda u Beogradu osudilo je Nenada Malića na 13 godina zatvora zbog ubistva dvojice i pokušaj ubistva jednog muslimanskog civila u Starom Majdanu 1992. godine.

14. decembar

BEOGRAD - Tužilaštvo za ratne zločine Republike Srbije podiglo optužnicu protiv Duška Kesara (46) zbog sumnje da je, kao pripadnik rezervnog sastava MUP Republike Srpske, učestvovao u ubistvu troje muslimanskih civila u Prijedoru 1994. godine. Optužnica tereti Kesara da je bio inicijator i jedan od saizvršilaca tih ubistava, zajedno s Dragom Radakovićem, Draškom Krndijom i Radoslavom Kneževićem, pripadnicima iste oružane formacije, čime je počinio ratni zločin protiv civilnog stanovništva.

BEOGRAD - Na administrativnoj liniji Merdare predati posmrtni ostaci četiri lica srpske nacionalnosti koja su kidnapovana i ubijena tokom 1999. godine na području KiM.

16. decembar

NJUJORK - Savet bezbednosti UN produžio mandat MKTJ do kraja 2012. godine. Sudu u Hagu je dato da do kraja 2012. okonča sve žalbene postupke, a sudijama da završe svoj rad do 30. juna 2010. godine.

17. decembar

SIDNEJ - Australijski sudija odobrio je uslovno puštanje na slobodu Čarlsa Zentaija, 88-godišnjaka osumnjičenog za ratne zločine za vreme nacizma čije izručenje traži Mađarska koja bi mu sudila za ubistvo i mučenje 18-godišnjeg Jevrejina u Budimpešti 1944. dok je bio u mađarskoj vojsci koja je saradivala sa nacističkim režimom. Australijski ministar unutrašnjih poslova Brendan O'Konor je sredinom novembra odobrio izručenje Zentaija koji demantuje optužbe i tvrdi da nije ni bio u Mađarskoj 1944. Do sredine januara 2010. može da se žali na odluku o izručenju.

BANJALUKA - Pripadnici državne Agencije za istrage i zaštitu (SIPA) uhapsili su u Čajniču tri osobe osumnjičene za ratne zločine tokom rata u BiH. Po nalogu Posebnog odeljenja za ratne zločine Tužilaštva BiH uhapšeni su Milun Kornjača, Milorad Živković Žika i Duško Tadić Rus, koji su osumnjičeni da su 1992. godine u opštini Čajniče planirali, organizovali i učestvovali u širokom i sistematskom napadu protiv nesrpskog stanovništva.

BEOGRAD - Državno veće tužilaca izabralo je 416 zamenika javnih tužilaca i za tu funkciju predložilo 88 kandidata, koje će izabrati Skupština Srbije. Od 546 mesta, koja su bila predviđena za izbor, iz formalnih razloga ostala su nepopunjena 42, a taj posao biće završen tokom novog konkursa, koji će uskoro biti raspisan.

KIGALI - Radio-novinarica Valeri Bemeriki, koja je podsticala zločine Hutu u proleće 1994. godine, pred narodnim, „gačaća“ sudom u Ruandi osuđena je na doživotnu robiju – najtežu kaznu u pravosuđu centralnoafričke države. Bemeriki je odigrala ključnu medijsku ulogu u raspirivanju pokolja 800.000 Tutsija, umerenih Hutua, pripadnika „plavih šlemova“ i bledolikih stranaca, zaključio je taj sud.

PRIŠTINA - Srećko i Slobodan Martinović i Svetlana Stojanović iz Novog Brda, uhapšeni septembra 2009. godine zbog sumnje da su 1999. na Kosovu počinili ratne zločine, oslobođeni su iz sudskog pritvora u Prištini na osnovu predloga Euleksovog tužioca Emanuel Duko, zbog toga što ne postoji opasnost da bi mogli uticati na eventualne svedoke.

BEOGRAD - Državna komisija za otkopavanje tajnih grobnica, ubijenih između 1994. i 1996. godine, koja je osnovana posle serije tekstova objavljenih u "Novostima" formirala je odbore za istraživanje i evidentiranje tajnih grobnica i za njihovo potvrđivanje i ekshumacije.

22. decembar

SARAJEVO - Sud BiH izrekao kaznu zatvora Ratku Bundalu od 19 godina a Neđi Zeljaji od 15 godina, dok je Đorđislav Aškraba oslobođen krivice za ratne zločine počinjene na području Kalinovika protiv bošnjačkih civila tokom rata u BiH. Bundalo i Zeljaja proglašeni su krivim za zločin protiv čovečnosti počinjen na području te opštine.